بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەل
پەرلەمانـــی کوردستان ـ عیراق

پشت بە حوکمی بڕگە (1)ی ماددە (56) لە یاسای ژمـارە (1)ی سـاڵی 1992ی هـەموارکراو، لەسەر داوای ژمارەی یاسایی پەرلـەمانتاران. پەرلـەمانی کوردستان ـ عـیراق لـە دانیشـتنی ئاسـایی ژمارە (20)ی رۆژی 2009/6/22دا ئەم یاسایەی دەرکرد:-

یاسای ژمارە (4) ی ساڵی 2009
یاسای هەڵبژاردنی ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان و قەزا و ناحیەکان لەهەرێمی کوردستان ـ عێراق

بەشی یەکەم
پێناسە و ئامانجەکان

ماددەی یەکەم:

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە ماناکانی بەرامبەریانە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە.

یەکەم: هەرێم: هەرێمی کوردستان ـ عیراق

دووەم: دەستە: دەستەی باڵای سەربەخۆ بۆ هەڵبژاردنەکان و راپرسی لە کوردستان دا.

سێیەم: ئەنجومەنەکان: ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان و ئەنجومەنە خۆجێیەکانی قەزا و ناحیەکان.

چوارەم: بازنەی هەڵبژاردن: هەموو ناوچەیەکی دیاری کراو کە ژمارەیەك کورسیان بە پێی حوکمەکانی ئەم یاسایە بۆ تەرخان کراوە.

پێنجەم: مەڵبەندی هەڵبژاردن: ئەو شوێنەیە کە دەستە لە ناو بازنەی هەڵبژاردنەکاندا بۆ ئەنجام دانی پرۆسەی دەنگدان تێیدا دەست نیشانی دەکات.

ماددەی دووەم:

کۆمسیۆنی باڵای سەربەخۆ بۆ هەڵبژاردنەکان سەپەرشتی هەموو قۆناغ و رێکارەکانی هەڵبژاردنی ئەنجومەنەکان لە هەرێم دا دەکات تاوەکو ئەو کاتەی دەستەکە دادەمەزرێت.

بەشی دووەم

مافی هەڵبژاردن

ماددەی سێیەم:

مەرجە دەنگدەر ئەم مەرجانەی لێ بێتە دی.

یەکەم: بە رەگەزنامە عیراقی بێت.

دووەم: شیاوی تەواوی هەبێت.

سێیەم: هەژدە ساڵی لە تەمەنی تەواو کردبێت.

چوارەم: ناوی لە تۆماری دەنگدەرەکانی ئەو پارێزگایەی کەهەڵبژاردنی لێدەکرێ تۆمارکرابێت ، بەپێی حوکمەکانی ئەم یاسایە و ئەو رێنماییانەی کە لە دەستەوە دەردەچن.

ماددەی چوارەم:

یەکەم: هەڵبژاردن مافی هەموو هاوڵاتیەکە کە ئەو مەرجانەی لێ بێتە دی کە دەقیان لەم یاسایەدا هاتووە.

دووەم: هەر دەنگدەرێك مافی خۆی لە دەنگدان بە شێوەیەکی ئازادانە و راستەوخۆ و بە نهێنی و بە تاکەکەسی بەکار دەهێنێ.

سێیەم: دەنگدان لە ڕێگەی بریکارەوە نابێت.

چوارەم: دەنگدەر یەك دەنگی هەیە لە یەك هەڵبژاردن دا و نابێت زیاتر لە جارێك دەنگ بدات.

بەشی سێیەم

مافی خۆ پاڵاوتن

ماددەی پێنجەم:

یەکەم: ئەوەی خۆی بۆ ئەندامیەتی ئەنجومەنەکان دەپاڵێوێت دەبێت ئەم مەرجانەی لێ بێتە دی.

1- دەبێت عیراقی بێت و شیاویی تەواوی هەبێت و تەمەنی گەیشتبێتە 25 ساڵ لە کاتی خۆ پاڵاوتنی دا.

2- دەبێت پاڵێوراوانی ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان و ئەنجومەنەکانی قەزاکان بەلایەنی کەم بڕوانامەی ئامادەیی یان هاوتاکەیان هەبێ و پاڵێوراوانی ئەنجومەنە خۆجێیەکانی ناحیەکانیش بڕوانامەی بنەڕەتی یان هاوتاکەیان هەبێ.

3- دەبێت ژیاننامە و ناوبانگ و ڕەوشتی باش بن و بە تاوانێك یان کەتنێکی ئابڕووبەر حوکم نەدرا بێت.

4- دەبێ لە ڕۆڵەکانی یەکە کارگێریەکە بێت بە پێی تۆماری باری شارستانی یان بە شێوەیەکی بەردەوام لێی نیشتەجێ بێت بۆ ماوەیەك لە 10 ساڵ کەمتر نەبێت، بەمەرجێ نیشتەجێ بوونەکەشی بۆ مەبەستی گۆڕینی دیمۆگرافی نەبێت.

5- نابێت لەكاتی خۆپاڵاوتنیدا لە كەسەكانی هێزی چەكدار یان هێزەكانی ئاسایشی ناوخۆ بێت.
6- نابێت بەشداری لەو تاوانانەدا كردبێت كە ڕژێمی بەعس نەخشەی بۆ كێشابێت یا جێبەجێی كردبێت.
دووەم: پاڵێوراوەكان لەلایەن دەستەوە پەسند دەكرێن.

ماددەی شەشەم:

سیستەمی لیستی داخراو بۆ هەڵبژاردنەكانی ئەنجومەنی پارێزگاكان و قەزا و ناحیەكان پیادە دەكرێ.

ماددەی حەوتەم:

یەكەم: نابێ ژمارەی پاڵێوراوانی لیستێك لە سێ كەمتر بێت و لە ژمارەی ئەو كورسیانەش زیاتر نەبێ كە بۆ بازنەی هەڵبژاردن تەرخانكراوە.

دووەم: لیستی پاڵێوراوەكان بەجۆرێك ڕێك دەخرێ كە ڕێژەی نوێنەرایەتی ئافرەت لە 30٪ ئەندامان كەمتر نەبێ.

ماددەی هەشتەم:

یەكەم: دابەشكردنی كورسیە تەرخانكراوەكان بۆبازنەكانی هەڵبژاردن لە ڕێگەی سیستەمی نوێنەرایەتی ڕێژەییەوە دەبێت.

دووەم: ئەو كورسیانەی كە لیستێك دەیانباتەوە بەسەر پاڵێوراوەكان دا دابەش دەكرێ بەگوێرەی ئەو ناوانەی تیایدا هاتووە و نابێت هیچ كیانێك كورسی تەرخان كراو بۆ پاڵێوراوی سەركەتوو لەهەر كاتێك دا بێت بكێشێتەوە.

ماددەی نۆیەم:

یەكەم: ژمارەی دەنگە ڕاستەكان لە بازنەی هەڵبژاردن بەسەر ئەو كورسیانەدا دابەش دەكرێن كە بۆ ئەو بازنەیە تەرخانكراون بۆ چنگ كەوتنی دابەشكاری هەڵبژاردن.

دووەم: دەنگە ڕاستەكانی كە لیستەكە لە بازنەی هەڵبژاردن چنگی كەوتوون كۆ دەكرێنەوەو دابەشی دابەشكاری هەڵبژاردن دەكرێت بۆ دەستنیشان كردنی ژمارەی ئەو كورسییانەی كە بۆ ئەو لیستە تەرخانكراوە.

سێیەم: ئەو كورسیانەی دەمێننەوە بە پێی مایەوەی بەهێزتر دابەش دەكرێن بە ڕێژەی ئەو كورسیانەی كە چنگی كەوتوون.

ماددەی دەیەم:

یەكەم: ئەگەر ئەندامی ئەنجومەن بەهەر هۆیەك كورسیەكەی لە دەستدا ئەوا پاڵێوراوی دوای ئەو لە لیستەكە بە پێی ئەو زنجیرەی تێدا هاتووە جێی دەگرێتەوە، ئەمەش بۆ لیستە ناهاوپەیمانەكانە.

دووەم: ئەگەر ئەندامی ئەنجومەن بەهەر هۆیەك كورسیەكەی لەدەستدا و لەناو لیستی هاوپەیماندا بوو، ئەوا پالێوراوی دوای ئەو لەهەمان كیانی سیاسی هاوپەیمان لەناو لیستی هەڵبژاردنی هاوپەیماندا جێی دەگرێتەوە.

سێیەم: ئەگەر كورسییە بەتاڵەكە تایبەت بە لیستێك بوو و پاڵێوراوی نەمابوو، ئەوا ئەو كورسیە بۆ پاڵێوراوێكی تر لە كیانێكی سیاسی دیكە تەرخان دەكرێ كە رادەی نزمی لە دەنگەكانی پێویست بۆ وەدەست هێنانی كورسی بەدەست هێنابێ و بە پێچەوانەی ئەمەش كورسیەكەی بە بەتاڵی دەمێنێتەوە.

چوارەم: ئەگەر كورسییە بەتاڵەكە و تایبەت بوو بە ئافرەت، مەرج نییە ئافرەتێكی تر جێی بگرێتەوە، مەگەر ئەمە كاربكاتە سەر رێژەی نوێنەرایەتی ئافرەت.

بەشی چوارەم

بازنەكانی هەڵبژاردن

ماددەی یازدەم:

هەر دەنگدەرێك مافی هەڵبژاردنی خۆی بە خۆی لەو بازنەی هەڵبژاردنەدا پیادە دەكات كە ناوی لە تۆماری دەنگدەراندا تۆمار كراوە.

ماددەی دوازدەم:

یەكەم: هەر پارێزگایەك بە پێی سنووری كارگێڕیی فەرمی خۆی دەبێتە بازنەیەكی هەڵبژاردن لە هەڵبژاردنەكانی ئەنجومەنی پارێزگاكاندا.

دووەم: هەر قەزاو ناحیەیەك بە پێی سنووری كارگێڕیی، فەرمی خۆی دەبێتە بازنەیەكی هەڵبژاردن لە هەڵبژاردنەكانی ئەنجومەنە خۆجێییەكانی قەزاو ناحیەكاندا.

بەشی پێنجەم

ریكلامی هەڵبژاردن

ماددەی سێزدەم:

رێكلامی هەڵبژاردن لە هەموو رەسمێك دەبووردرێ.

ماددەی چواردەم:

یەكەم: دەستە ئەو شوێنانە دەستنیشان دەكات كە نابێ ریكلامی هەڵبژاردنی و هەڵواسی جاڕنامەی هەڵبژاردنی تێدا بكرێ بە درێژیی ئەو ماوەیەی كە رێ بە ریكلامی هەڵبژاردن دەدرێ و

بڵاوکردنەوەی هەر ڕاگەیاندنێك یا بەرنامەیەك یان وێنەی پاڵێوراوەکان لە مەڵبەندەکانی دەنگدان قەدەغەیە.

دووەم: پێویستە لەسەر کیانە سیاسیە بەشداربووەکان لە هەڵبژاردنەکاندا دا هەڵواسراوی ریکلامی هەڵبژاردن هەڵگرن ئەمەش بە پێی ئەو ڕێنماییانە دەبێت کەدەستە دەری دەچوێنێ.

ماددەی پازدەم:

بەکارهێنانی ئەو تەلارانەی کە وەزارەتەکان و فەرمانگەکانی هەرێم و هەموو شوێنەکانی کارو وفرمان بۆ کارکردنی حیزبی و ریکلامی هەڵبژاردن قەدەغە دەکرێ.

ماددەی شازدەم:

نابێ فەرمانبەرانی فەرمانگەکانی هەرێم و دەستەڵاتە خۆجێییەکان دەستەڵاتی فەرمانبەریەتییان یاخود دەرامەتی هەرێم یان هۆیەکانی یاخود دەزگاکانی بۆ بەرژەوەندی خۆیان یان بۆ هەر پاڵێوراوێك بەکاربێنن ، بە دەزگاکانی ئاسایشی ناوخۆ و سەربازیشەوە بۆ مەبەستی ریکلامی هەڵبژاردن یان کارتێکردن لە دەنگدەرەکان.

ماددەی حەڤدەم:

یەکەم: نابێ هیچ پاڵێوراوێك لە رۆژی دەنگداندا بەرنامەی کاریاخود بڵاوکراوە یان پلیت یان غەیری ئەمانە لە بەڵگەنامە بەخۆی یان بە هۆی غەیری خۆی بڵاو بکاتەوە.

دووەم: نابێ هیچ کارمەندێك لە فەرمانگەکانی هەرێم یاخود ئەندامانی دەستەڵاتە خۆجێییەکان، لە رۆژی دەنگدان دا بەرنامەی کار بە خۆی یان بە هۆی غەیری خۆی بڵاو بکاتەوە.

سێیەم: نابێ جارنامە یان دابەش کردنی بەرنامەی کار یان بڵاوکراوە یان پلیت بەناوی پاڵێوراوێك بڵاوبکرێتەوە کە لەکەشفی پاڵێوراوەکان تۆمار نەکرابێ.

ماددەی هەژدەم:

پاڵێوراوان لەهەر ڕێکلامێکی هەڵبژاردن قەدەغە دەکرێن کە دەنگدەر هەڵبخەڵەتێنێ یان فێڵی لێ شێوازی بریندارکردن یان ناوزڕاندن لە ڕێکلامی هەڵبژاردندا بەکار بهێنێ.

ماددەی نۆزدەم:

خەرج کردنی پارە بۆ ریکلامی هەڵبژاردن لەماڵی گشتی یان لە بودجەی وەزارەتەکان یان ماڵی وەقف یان ماڵی پشتگیریی دەرەکی قەدەغەیە.

ماددەی بیستەم:

یەکەم: بەکارهێنانی هەر شێوەیەك لەشێوەکانی پاڵەپەستۆ یان ترساندن یان بەکافردانان یاخود بەخائین دانان یان پیشاندانی شتی هەڵخەڵەتێن یان پێدانی دەسکەوتی ماددی یان مەعنەوی یان بەڵێن پێدان

لەلایەن هەر حزب یان کۆمەڵ یان ڕێکخستن یان کیان یان کەسەکان، یان هەر لایەنێکی تر قەدەغە دەکرێت.

دووەم: هەر حزبێك یان کیانێکی سیاسی کە میلیشیای چەکداری هەبێت، لە بەشداری کردن لە هەڵبژاردنەکاندا بێبەش دەکرێت.

سێیەم: هەر کیانێکی سیاسی بێبەش دەکرێت لەبەشداری کردن لە هەڵبژاردنەکان و حسێب کردنی دەنگەکان لەبارێکدا ئەگەر بەهێز یان بەهەڕەشە ناوچەیەکی هەڵبژاردن بۆ بەرژەوەندی خۆی یان لەدژی غەیری خۆی دابخات.

ماددەی بیست و یەکەم:

ریکلامی هەڵبژاردن بەهەموو شێوەیەکیەوە پێش چلو هەشت کاتژمێر لەوادەی کردنەوەی دەرگای دەنگدان قەدەغە دەکرێ.

بەشی شەشەم

تاوانەکانی هەڵبژاردن

ماددەی بیست و دووەم:

هەر کەسێکی بەیاننامەیەك یان وێنە یاخود بڵاوکراوەی هەڵبژاردنی تایبەت لەدەرەوەی ئەو شوێنانەی بۆی تەرخان کراوە هەڵواسێت بۆ ماوەیەك بەند بکرێت، کەلەمانگێك زیاتر نەبێت.

ماددەی بیست و سێیەم:

ئەوەی سەرپێچی حوکمی ماددەکانی (15- 16- 17- 18- 19- 21) ی ئەم یاسایە بکات بۆ ماوەیەك بەند دەکرێ کە لەمانگێك کەمتر نەبێ و لەشەش مانگیش زیاتر نەبێ و غەرامەیەکیشی لێ وەردەگیرێ کەلەیەك ملیۆن دینار کەمتر نەبێ و لەپێنج ملیۆن دینار زیاتر نەبێ.

ماددەی بیست و چوارەم:

هەر کەسێك ئەمانەی خوارەوەی ئەنجامدا بۆ ماوەیەك بەند دەکرێ کە لەشەش مانگ کەمتر نەبێ و غەرامەیەکیشی لێ وەردەگیرێ کە (100,000) سەد هەزار دینار کەمتر نەبێ و (500,000) پێنج سەد هەزار دینار زیاتر نەبێ:

یەکەم: بە ئەنقەست ناوێك یان ناوەکان یان سیفەتی قەڵب لە خشتەی دەنگدەرەکان دابنێت یاخود بەئەنقەست ناوێك بەپێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە دابنێت.

دووەم: هەر کەسێك ناوی خۆی یان ناوی غەیری خۆی بەبێ بوونی مەرجی پێویستی یاسایی تۆمار کرد و دەرکەوت کە بەمە دەزانێ و هەر کەسێکیش ناوێکی تری دانەنا یاخود لایبدات.

سێیەم: لە هەڵبژاردندا دەنگی خۆی داو دەشیزانی ناوی لە تۆماری هەڵبژاردنەکاندا بەنایاسایی نووسراوە، یاخود مەرجە یاساییە پێویستەکانی لەبەکارهێنانی مافی خۆی لە هەڵبژاردندا لەدەست داوە.

چوارەم: بەئەنقەست دەنگی بەناوی غەیری خۆی دا.

پێنجەم: نهێنی دەنگدانی دەنگدەرێکی بەبێ ڕەزامەندیی خۆی بلاو کردەوە.

شەشەم: مافی خۆی لە هەڵبژاردنێك بۆ زیاتر لە جارێك بەکارهێنا.

حەوتەم: ویستی دەنگدەری نەخوێندەواری گۆڕی و ناوێکی نووسی یان ئیشارەتی لەسەر ئەو ڕەمزە دانا کەمەبەستی دەنگدەر نییە یاخود کۆسپی خستە پێش هەر دەنگەرێك بۆ ئەوەی مافی هەڵبژاردنەکەی بەکارنەهێنێ.

هەشتەم: خۆی لەزیاتر لەبازنەیەکی هەڵبژاردندا یان لیستێکی هەڵبژاردندا پالاوت.

نۆیەم: لەکاتی جیاکردنەوەی دەنگەکاندا گزی (تەزویر)ی کرد.

ماددەی بیست و پێنجەم:

هەرکەسێك ئەمانەی خوارەوە بکات بۆ ماوەیەك بەند دەکرێ کەلەمانگێك کەمتر نەبێ و لەساڵێکیش زیاتر نەبێ:

یەکەم: بەئەنقەست دەست درێژی بۆ سەر وێنەی پاڵێوراوەکان، یان بۆ سەر بەرنامەکانیان بکات کە لەشوێنی تایبەیدا هەڵواسراون.

دووەم: خۆ کێشانەوەی پاڵێوراوێك یان زیاتری لە پرۆسەی هەڵبژاردن ڕاگەیاند و دەشیزانی ئەو کارە ڕاست نیە، ئەمەش بەمەبەستی کارتێکردن بێ لەسەر دەنگدەرەکان یاخود گۆڕینی دەنگەکانی پاڵێوراو بۆ خۆی.

سێیەم: دەست درێژی کردنە سەر هۆیەکانی ریکلامی هەڵبژاردنی کەبەپێی یاسا ڕێیان پێدراوە بە هەر هۆیەك جا بە کوژاندنەوە یان دڕاندن یان غەیری ئەمانە بێ یاخود هەر ڕەفتارێکی لەم جۆرە بێت.

ماددەی بیست و شەشەم:

بۆ ماوەیەك بەند دەکرێ کە لەساڵێك کەمتر نەبێ هەر کەسێك ئەمانەی کرد:

یەکەم: هێز یان هەڕەشەی بەکارهێنا بۆ نەهێشتنی دەنگدەر لەبەکار هێنانی مافی خۆی یان وای لێ بکات بەجۆرێکی دیاریکراو دەنگ بدات یان ڕێگە لەدەنگدانی بگرێ.

دووەم: گەر شتێکیدا یان خستیەڕوو یان بەڵێنی دا سوودێك بە دەنگدەر یان غەیری ئەو بدات تاکو بەجۆرێکی دیاریکراو دەنگ بدات یاخود وا بکات دەنگ نەدات.

سێیەم: گەر رازبوو یاخود داوای سوودێکی کرد بۆ خۆی یان غەیری خۆی لەو کەسانەی کە خزمەتێکی گشتییان لە پرۆسەی هەڵبژاردندا پێ سپێردراوە.

چوارەم: گەر هەواڵی ناڕاستی لە نێو دەنگدەرەکاندا لەبارەی ڕەوشتی یەکێك لە پاڵێوراوەکان یان لەبارەی ناوبانگییەوە بەمەبەستی کارتێکردن لە ڕای دەنگدەرەکان لەئەنجامی هەڵبژاردندا بلاّوکردەوە یا پەخش کرد.

پێنجەم: بەچەکەوە یان بەئامێرێکی بریندارکەر چووە ناو ئەو بارەگایەی کە بۆ هەڵبژاردنەکان تەرخان کراوە بەپێچەوانەی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

شەشەم: جنێوی دا یان تۆمەتی هەڵبەست یان دەست درێژی کردە سەر لیژنەی هەڵبژاردنەکان یاخود یەکێك لە ئەندامانی لەکاتی پرۆسەی هەڵبژاردندا.

حەوتەم: تێکدانی سندوقەکانی دەنگدان یاخود خشتەکانی هەڵبژاردن یاخود هەر بەڵگەنامەیەکی پەیوەندیدار بە پرۆسەی هەڵبژاردن.

هەشتەم: بەکارهێنانی دروشمەکانی ئایینی یان شوێنەکانی خواپەرستن بۆ مەبەستی کاری حزبی یاخود ریکلامی هەڵبژاردن.

ماددەی بیست و حەوتەم:

هەر کەسێك ئەمانە بکات بۆ ماوەیەك بەند دەکرێ کە لەساڵێك کەمتر نەبێ و غەرامەیەکیشی لێ وەردەگیرێ کە لە100,000 سەد هەزار دینار کەمتر نەبێ و لە 500,000 پێنج سەد هەزار دیناریش زیاتر نەبێ:

یەکەم: دەستی بەسەر سەندووقەکانی دەنگدان یان کاغەزەکانی دەنگدان یان تۆماری دەنگدەراندا گرت یان شاردییەوە یان لەناوی برد یان تێکیدان یان دزینی.

دووەم: لەڕێگای بەکارهێنانی هێز یاخود هەڕەشەوە پابەندی ئازادی هەڵبژاردن یان سیستەمەکەی نەبوو.

ماددەی بیست و هەشتەم:

دەستدانە تاوانەکانی هەڵبژاردنی کە دەقیان لەم یاسایەدا هاتووە بە سزای تاوانی تەواو دادەنرێ، ئەمەش بەدەرە لە حوکمەکانی بنەما گشتیەکان.

ماددەی بیست و نۆیەم:

یەکەم: لە بارێکدا کە بەشداریی کردنی کیانی سیاسی لە هەستان بە هەر تاوانێك لە تاوانەکانی هەڵبژاردن کە دەقی لەم یاسایەدا هاتووە ئیسپات بوو ، ئەوا غەرامەیەکی لێ وەردەگیری کە 50000000 پەنجا ملیۆن دینارە.

دووەم: کیانی سیاسی بێ بەش دەکرێ لەو دەنگانەی کە بە دەستی هێناوە لە مەڵبەندی هەڵبژاردنەکە لە بارێکدا ئەگەر یەکێك لە تاوانەکانی هەڵبژاردنی ئەنجام دا کە دەقی لە بەندەکانی (یەکەم، پێنجەم، شەشەم، حەوتەم، هەشتەم)ی ماددەی(26) و ماددەی (27)ی ئەم یاسایەدا هاتووە.

سێیەم: هەر کەسێك سەرپێچی لە حوکمی برگەی (یەکەم) لە ماددەی (20)ی ئەم یاسایەدا کرد، ئەوا بەند دەکرێت و بە غەرامەیەکیشی لێ وەردەگیرێ کەلە (10,000,000) دە ملیۆن دینار کەمتر نەبێت و لە (25000,000) بیست و پێنج ملیۆن دیناریش زیاتر نەبێت.

بەشی حەوتەم

حوکمە گشتی و کۆتاییەکان

ماددەی سی:

یەکەم: کەسەکان و کیانە زیان لێکەوتووەکان لەئەنجامی بڕیارەکانی دەستە بۆیان هەیە لەماوەی سێ رۆژ لەمێژووی دەرچوونییەوە تانووتی بدەن.

دووەم: دەستە سەیری ئەم ناکۆکییانە و رەخنانە دەکات لەماوەی ئامادەکردن و جێبەجێ کردنی رێکارەکانی هەڵبژاردندا روویان داوە.

سێیەم: دەستەیەك لەدادگای پێداچوونەوەی هەرێمی کوردستان ـ عێراق کە لەسێ دادوەری نا موتەفەریغ پێکدێ سەیری ئەو تانووتانە دەکەن کە لەلایەن دەستە یان کەسەکان یان کیانە زیان لێکەوتووەکانەوە لە ئەنجامی بریاری دەستەوە بۆیان هاتووە و بریارەکانیشی یەکلاکەرەوەیە.

ماددەی سی و یەکەم:

یەکەم: رۆژی هەڵبژاردنەکان بە بڕیارێکی ئەنجومەنی وەزیران لەسەر پێشنیازێك لە دەستەوە دەست نیشان دەکرێت لە رێگەی هۆیە جیاجیاکانی راگەیاندنەوە بەر لەوادەی ئەنجامدانی بە (60) شەست رۆژ رادەگەیەنرێ.

دووەم: دەنگدان بۆ ئەنجومەنەکانی پارێزگاکان لە یەك رۆژدا دەبێت.

سێیەم: لە بارێکدا کە نەتوانرا هەڵبژاردنەکان بکرێن، ئەوا ئەنجومەنەکان لە بەڕێوەبردنی کاروباریان تاکو ئەنجومەنە نوێیەکان هەڵدەبژێردرێن بەردەوام دەبن.

ماددەی سی و دووەم:

پرۆسەی دەنگدانی کارمەندانی هێزەکانی ئاسایشی ناوخۆو پاسەوانی هەرێم (پێشمەرگە)و سوپاو کارمەندانی نەخۆشخانە و بەندیخانەکان و ئەوانەی لێیان دابەزیوون، لە مەڵبەندی دەنگدانی تایبەتی بەڕێوە دەچێ کە دەستە بە هەماهەنگی لەگەڵ وەزارەتە پەیوەندیدارەکان دەست نیشانیان دەکات، بە مەرجێك پێش چل و هەشت کاتژمێر لە وادەی ئەنجامدانی هەڵبژاردنەکە جێ بەجێ بکرێت.

ماددەی سی و دووەم (دووبارە):

یەکەم: لەئەنجومەنی پارێزگای دهۆك دوو کورسی تەرخان دەکرێت بۆ کلدان سریان ئاشووری و پالێوراوانی خۆیان کێبڕکێیی لەسەر دەکەن.

دووەم: لەئەنجومەنی پارێزگای دهۆك یەك كورسی تەرخان دەكرێت بۆ پێكهاتەی ئەرمەن و پالێوراوانی خۆیان كێبڕكێیی لەسەر دەكەن.

سێیەم: لەئەنجومەنی پارێزگای سلێمانی یەك كورسی تەرخان دەكرێت بۆ كلدان سریان ئاشووری و پالێوراوانی خۆیان كێبڕكێی لەسەر دەكەن.

چوارەم: لەئەنجومەنی پارێزگای هەولێر دوو كورسی بۆ كلدان سریان ئاشووری و سێ كورسی بۆ توركمان تەرخان دەكرێت و پالێوراوانی پێكهاتەكانی خۆیان كێبڕكێیی لەسەر دەكەن.

پێنجەم: دەنگدەرانی هەر پێكهاتەیەك پالێوراوانی پێكهاتی خۆیان هەڵدەبژێرن.

ماددەی سی و سێیەم:

پێویستە ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەكان حوكمەكانی ئەم یاسایە جێبەجێ بكەن.

ماددەی سی و چوارەم:

كار بە هیچ دەقێكی یاسایی یان بڕیارێك ناكرێ گەر لەگەڵ حوكمەكانی ئەم یاسایە ناكۆك بێ.

ماددەی سی و پێنجەم:

ئەم یاسایە لەمێژووی بلاْوبوونەوەی لە رۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی كوردستان)دا جێبەجێ دەكرێت.

عەدنان موفتی

سەرۆكی پەرلەمانی كوردستان ـ عێراق

هۆیە پێویستەكانی دەرچوونی ئەم یاسایە

بە مەبەستی پتەوكردنی رێبازی دیموكراتی لە هەرێمی كوردستان وچەسپاندنی یەكێك لە گرنگترین بنچینەكانی كە ئەویش دەستاودەست كردنی ئاشتیانەی دەسەڵاتەو بە مەبەستی رێگە گرتن لە خەست كردنەوەی دەسەڵاتەكان، لە رێگەی دابەش كردنیان لەسەر بنچینەی نامەركەزی كارگێڕیی، تاكو هاوولاتی بتوانێ ئازادی خۆی و مافەكانی پیادە بكات و لە پێناوی گەیاندنی خزمەتگوزارییەكان بۆی بەشێوەیەكی باشتر، بۆ فەراهەم كردنی ژیانێكی ئازادانەی شكۆمەندانە بۆی لە رێگەی ئەنجامدانی هەڵبژاردنە ئازادو پاك و دادپەروەرییەكان بۆ هەموو پارێزگاو قەزاو ناحیەكان، بۆیە ئەم یاسایە دەرچووێنرا.

تێبینی/ ئەم یاسایە بەبریاری ژمارە 18ی سالی 2009 لەلایەن سەرۆكی هەرێمی كوردستانەوە دەرچوێنرا.